No. 1230 Zaterdag 27 Juli 1907. 24ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 26 Juli.

BRANDHOUT

VOOR

ARUBA.

Het zal een ieder, die na verloop van eenige jaren Aruba weder bezoekt, opvallen, hoe kaal dat eiland wordt. Waar men vroeger nog menig boompje aantrof, rijdt men nu door een naakte, kale vlakte. In 't bizonder is het alsof er een ziekte is uitgebroken onder de divi-diviboomen, die bij massa's verdwijnen. Vindt men hier of daar nog een boomgaard van divi-divi, om de tien boomen ziet ge er zeker een die aan 't kwijnen sloeg en langzaam afsterft.

Langs de wegen liggen zware takken, halve stammen onder divi-divi boomen. Van Gouvernementswege gesnoeid misschien? Maar dan toch juist aan den verkeerden kant, aan de windzijde, zoodat ook die boomen, hun windschut van dorre takken missende, spoedig geheel zullen verdorren.

Een ieder weet, waarom Aruba zoo kaal wordt, waarom de divi-diviboomen bij massa's worden uitgeroeid. Er is volstrekt geen toezicht; en niemand wordt ooit ter verantwoording geroepen, wanneer zijn gronden, waarop vroeger honderden divi-diviboomen stonden, nu nog slechts bij uitzondering een enkel boompje rijk zijn.

De boomen zijn gestorven! Eerst daarna omgehakt, natuurlijk! Maar, waaraan zijn die boomen gestorven? Omdat men, door een ring te snijden in den bast rondom den stam, het levenssap liet weg vloeien, den stam uitdrogen, den boom sterven liet; om hem daarna ongestraft te kunnen omkappen.

Zijn er dan op Aruba kwaadwilligen, die uit vernielzucht en moedwil de divi-diviboomen uitroeien? Daaraan behoeft men volstrekt niet te denken. Maar, even als overal elders, heeft men ook daar veel hout noodig voor het bouwen van hutjes en huizen, voor het branden van vuurtjes ter bereiding van 't eten, voor houtskool en kalk-bereiding, en daarenboven VOOR HET KOKEN VAN DE ALOË. Hierin vooral ligt de verklaring van Aruba's ontwouding.

De aloë brengt geld, brengt zeer veel geld op.

Alles moet wijken voor dit eere groote belang, dat onmiddellijk geld oplevert. Daar moet hout zijn om het aloësap te koken. Er wordt gekapt, de dikste boomen het eerst. Men denkt niet aan de schade, die men zich zelf of anderen berokkent door zulke vruchtdragende boomen om te hakken. Er moet hout zijn, veel hout en spoedig. De divi-divi staat het dichtst bij de hand, overal verspreid.

Zoolang de aloëcultuur zoo goed loonend blijft, zal de Arubiaan het hout kapen, waar hij het kappen kan, om zijn aloë daarop te koken.

Een streng toezicht en verbod op het hout kappen, reeds nu op verzoek der bevolking ingevoerd, zou de aloëcultuur ten zeerste belemmeren.

De Arubiaan heeft gebrek aan brandhout en neemt wat hem als het meest geschikt het eerst onder de handen komt.

Wil men de aloë- zoowel als de divi-divicultuur bevorderen, dan moet men *beginnen* met op Aruba nieuw hout te brengen, dat geschikt is voor het koken der aloë; hout, dat flink en vlug groeit, en overal in den regentijd gemakkelijk geplant kan worden, zonder irrigatie verder opschiet en binnen een paar jaar reeds voordeel oplevert.

Welke boom of struik zal aan al deze vereischten voldoen?

In het eerst dachten wij aan mangrovebosschen langs den zeekant.

Op Trinidad wordt dit hout ook van Gouvernementswege uitgeplant om in de kolonie als brandhout te dienen. Nadat wij echter bij een bezoek aan Sabaneta gezien hadden, hoe juist van Gouvernementswege de mangrovebosschen daár waren weggekapt, moesten wij dit idee wel prijs geven.

Wij vernamen, dat het Gouvernement deze mangrovebosschen grootendeels had laten wegkappen, omdat de smokkelaars hun schuitjes zeer handig in de sloten tusschen deze boschjes verscholen hielden om aan het speurend oog der kustwachters te ontkomen, en het geschikte oogenblik voor lossen of laden, of uitvaart goed verdekt af te wachten.

Moeilijk zal dus het Gouvernement er toe te bewegen zijn weder mangrovebosschen aan te planten om als brandhout te kunnen dienen.

Nu heeft de Gezaghebber van Aruba bekend gemaakt, dat het Gouvernement hulp wilde verleenen om de divi-divi-cultuur te bevorderen.

Een uitstekende zaak, een loonende cultuur!

Maar op het oogenblik heeft men daarvoor weinig oog op Aruba. Hout moet men hebben, BRANDHOUT. De divi-divi is daar te goed voor als hij groot is en deugt er niet voor als hij nog klein is, omdat hij veel te langzaam groeit en dikwijls opgevreten wordt door ezels of geiten, zoodra de eerste groene blaadjes zich vertoonen.

Algemeen is men van oordeel op Aruba, dat de eenige boom, welke de ontwouding van dat eiland kan tegengaan, doordat hij binnen drie jaar in het groote gebrek aan brandhout kan voorzien, de QUIGI is.

Deze boom groeit daar zeer vlug. Na twee, drie jaren kunnen er reeds flinke takken worden afgekapt; na zeven jaar is hij geheel volwassen en levert prachtige kniestukken op voor het bouwen van schepen en mooie rechte staken voor het bouwen van huizen. De QUIGI kan dus binnen korten tijd in het groote gebrek aan brandhout voorzien. Eerst dan zal het omhakken en vernielen der divi diviboomen met vrucht kunnen worden tegengegaan en uitbreiding dier cultuur bevorderd.

Het Gouvernement zoude bepaald een weldaad bewijzen aan de bevolking en werkelijk in een zeer nijpenden nood voorzien, indien het kon besluiten het aanplanten en vermenigvuldigen van quigiboomen te bevorderen, of zelf ter hand te nemen.

Beperkt het Bestuur zich alleen tot het bevorderen der divi-divicultuur, dan zullen die nieuwe boomen den weg opgaan der oude.

Verscherpt het Bestuur het toezicht en de straffen op het omkappen van divi-diviboomen reeds nu, *zonder voor ander hakhout te hebben gezorgd*, dan zal de aloëcultuur, nu zoo bloeiend, ten zeerste daaronder lijden, of op een andere ons nog onbekende manier moest voorzien kunnen worden in het gebrek aan brandhout, vooral tijdens het oogsten, lekken en koken der aloë.

Door het aanplanten en vermenigvuldigen echter der quigiboomen wordt de aloë-cultuur geen oogenblik belemmerd, de divi-divicultuur weldra weer mogelijk gemaakt en een hoogst nuttige boom meer algemeen verspreid, die behalve als brandhout, ook voor scheeps- en huizenbouw nog aardig wat geld op zal leveren.

De quigicultuur is op het oogenblik voor Aruba het eerst noodzakelijke.

Naar men ons vertelde werd, een zeventig jaren geleden, de quigiboom door BARON VAN RADERS uit Colombia hier ingevoerd, en op Aruba steeds als een boom van zeer groote waarde in hooge eere gehouden.

DE VREDESCONFERENTIE.

De ambassadeur van Rusland, Zijne Excellentie de Heer NELIDOW, hield bij de opening dezer conferentie, de volgende allerbelangrijkste redevoering.

Mijne Heeren,

Vergunt mij allereerst een aangenamen plicht te vervullen door u mijn diepgevoelde erkentelijkheid te betuigen voor de aan mij bewezen eer door; er in toe te stemmen aan mij de leiding uwer werkzaamheden toe te vertrouwen

Ik weet zeer goed dat gij, hoffelijk uw goedkeuring hechtende aan het welwillende en vleiende desbetreffende voorstel van den heer Minister van Buitenlandsche Zaken der Nederlanden, hulde hebt willen brengen aan den souverein, dien ik de eer heb te vertegenwoordigen, die de stichter was van de Vredesconferentiën en ter zake waarvan Z.Exc. de heer Van Tets zich zoo even heeft uitgedrukt in woorden, die mij diep treffen.

Gij hebt eveneens ongetwijfeld door

Feuilleton.

ONVERWACHTE UITKOMST.

In den nacht van 11 op 12 September 187.. werden de bewoners van de provinciestad M... door brandalarm gewekt. Spoedig hoorde men, dat de brand niet in de stad zelf, doch op het landgoed van den heer Van Merkner, dat dicht bij de stad lag, was uitgebroken.

Des morgens vernam men, dat het landgoed totaal was afgebrand en er waarschijnlijk kwaadwilligheid bij in 't spel was. Een paar uur later liep het gerucht, dat de eenige dochter van Van Merkner zich als de brandstichter had aangegeven.

Het geval verwekte in de geheele omgeving groote opspraak, want juffrouw Sidonia van Merkner was door haar schoonheid, zoowel als door haar voornaam voorkomen algemeen bekend. Men kon zich niet voorstellen, dat het meisje een boosaardige brandstichster zou zijn, en algemeen was men van oordeel, dat zij in een aanval van geestverstoring gehandeld had.

Nadat door den rechter van instructie de oude heer Van Merkner verhoord was, dat hij zijn dochter niet tot de misdaad in staat achtte, liet men hem heengaan, onder voorwaarde, dat hij dien dag in hotel „Keizer Karel" zou blijven, om, wanneer het noodig mocht zijn, weer geroepen te kunnen worden.

— Ik heb werkelijk medelijden met hem, zei de procureur-generaal tot den rechter van instructie, toen hij vertrokken was, en toch kunnen we hem niet helpen.

— Het getuigenis van het meisje is ook zoo duidelijk en openhartig, dat men aan de waarheid ervan moeilijk twijfelen kan, antwoordde de ander.— Toen ik vanmorgen op het landgoed was, heb ik alle bewoners in verhoor genomen, en toen de beurt aan Sidonia van Merkner kwam, zag ik duidelijk, dat ze beefde en erg in de war was. Zij sprak zichzelf voortdurend tegen, en toen ik opheldering van haar vorderde, brak ze plotseling in tranen uit en bekende, dat zij den brand gesticht had. Zij had al weken tegen een soort waanzin gestreden, zei ze, die haar ertoe aandreef de afschuwelijke daad te bedrijven.

— Daar is een man, die u over den brand wenscht te spreken, zei een binnentredende gerechtsdienaar.

— Laat hem binnenkomen!

Er trad een jongeman van ongeveer zes-en-twintig jaren binnen, wiens open, mannelijk gelaat zeer bleek zag. Zijn optreden was zeer terughoudend en zijn stem klonk onzeker. Hij verklaarde Alphonsus Magnus te heeten en rentmeester van Van Merkner te zijn.

— Zijt gij al lang bij den heer Van Merkner in dienst? vroeg de rechter.

— Mijn overleden vader was jaren rentmeester bij mijnheer Van Merkner. Toen hij stierf, was ik een wees, want mijn moeder was al lang dood. Mijnheer Van Merkner nam mij tot zich, deed mij op school en later op het gymnasium. Hem heb ik alles te danken. Sinds twee jaar ben ik rentmeester op zijn goederen.

— Wat hebt gij in betrekking tot den brand mee te deelen?

— Ik ben de dader, ik heb den brand gesticht.

Verrast keken de rechters op. Zoo iets was hun in hun praktijk nog nooit overkomen.

Alphons Magnus keek naar den grond, hij was opgewonden en zijn borst joeg snel.

— Gij zijt dus de brandstichter?

— Jawel. Juffrouw van Merkner is onschuldig, geheel onschuldig.

— Hoe weet gij dat? Juffrouw Van Merkner heeft zich toch zelf aangeklaagd. Ben je soms haar medeplichtige?

— Neen, die dame heeft volstrekt geen schuld, ik heb de daad alleen verricht. Ik ben de eenige schuldige.

— Waarom hebt gij het gedaan?

— Uit woede. Mijnheer Van Merkner schijnt naar een anderen rentmeester uit te zien.

De rechter van instructie en de procureur-generaal fluisterden een oogenblik met elkaar, toen beval de eerste den gerechtsdienaar: Breng de verdachte Sidonia van Merkner binnen.

Alphons Magnus verbleekte, toen hij dit bevel hoorde en een zenuwachtig sidderen trilde door zijn leden. Angstig schuw keek hij naar de deur en wendde de oogen af, toen een oogenblik daarna Sidonia verscheen.

De elegante gestalte van de jonge dame met dik bruin haar en kastanjebruine oogen was hoog opgericht, haar tred licht en veerkrachtig, haar gezicht alleen zeer bleek.

— We hebben u laten roepen, zei de rechter van instructie, omdat deze man beweert, dat gij onschuldig zijt en hij den brand gesticht heeft. Wat hebt gij hierop te antwoorden?

— Ik kan hierop antwoorden, dat mijnheer Magnus de waarheid niet spreekt.

— Gij hoort het, zei de rechter, de

deze instemming een bewijs van deferentie willen geven jegens den geëerden Staatsman, die het buitenlandsch beleid van Nederland bestuurt en wien ik de eer heb te rekenen onder mijn zeer oude ambtgenooten en vrienden. Daarom geloof ik te beantwoorden aan uw eenparige gevoelens, wanneer ik ZExc. den heer van Tets van Goudriaan verzoek de banden met de conferentie te behouden door wel den titel van Eere-Voorzitter te willen aanvaarden. Ik stel u tevens voor het onder-voorzitterschap van de conferentie aan te bieden aan den eersten gedelegeerde van Nederland, den heer de Beaufort, onder wiens bestuur in 1899 de eerste bijeenkomst van de Vredesconferentie ziting hield.

Wat mij betreft, behoef ik U niet te verzekeren, dat ik al mijn krachten zal aanwenden om uwe werkzaamheden te leiden op eene wijze welke ze zoo vruchtdragend mogelijk maakt. Met dit doel voor oogen zal ik steeds er naar streven de eendracht onder ons te bewaren door het zoeken van punten van aanraking en te vermijden alles wat te groote verschillen van inzicht zou kunnen doen rijzen. Ik hoop als steun voor den goeden wil, dien ik hierbij aan den dag zal leggen, te mogen rekenen op uwe welwillende medewerking en op uwe gewaardeerde toegeeflijkheid.

Maar, Mijne Heeren, voor alles hebben wij ons te kwijten van een eerbiedigen plicht tegenover de zeer beminde Vorstin van het land dat ons een zoo groote gastvrijheid biedt.

Ik stel U dus voor, mij te machtigen om uit naam van de Conferentie aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden te zenden het volgende telegram:

„De vertegenwoordigers der 47 Staten, te 's Gravenhage vergaderd voor de tweede Vredesconferentie, hebben de eer aan de voeten van Uwe Majesteit neer te leggen de betuiging hunner erkentelijkheid voor de vriendelijke ontvangst, welke hun in Haar residentie is bereid en tegelijkertijd de hulde van hun zeer eerbiedige toewijding." (Toejuichingen).

De functiën welke gij mij toevertrouwt op mij nemende, acht ik 't onnoodig na de welsprekende woorden die gij uit den mond van den Min. van Buitenlandsche Zaken gehoord hebt, in herinnering te brengen wat aan de Tweede Vredesconferentie is voorafgegaan en welk deel, in hare bijeenroeping, toekomt aan het hoofd van den grooten Noord-Amerikaanschen Statenbond, wiens edelmoedige gedachten altijd worden ingegeven door de edelste gevoelens voor recht en menschelijkheid.

Hier in ééne vergadering de vertegenwoordigers van bijna het totaal der geconstitueerde Staten vereenigd ziende, gevoel ik ondanks mij zelven een levendige en diepe aandoening. Het is de eerste keer dat zulk een feit zich voor doet, en het is een Vredesdenkbeeld dat de Regeeringen bewogen heeft uit alle deelen van den aardbol de kundigste mannen in hunne landen af te vaardigen om gemeenschappelijk de belangen, welke het menschdom het dierbaarst zijn: die der verdraagzaamheid en der rechtvaardigheid, te bespreken. Mag ik er een gunstig voorteeken in zien voor den gang onzer werkzaamheden en de hoop uitspreken dat dezelfde gevoelens van overeenstemming, welke de Regeering bezielden, evenzeer zullen heerschen onder hare vertegenwoordigers en daardoor zullen medewerken tot het welslagen van de ons opgelegde taak?

Deze taak, mijne heeren, zooals die voortvloeit uit het program der Conferentie, goedgekeurd door alle Regeeringen, is in twee deelen gesplitst: eenerzijds geldt 't het zoeken naar de middelen tot oplossing, langs minnelijken weg, van de geschillen welke tusschen de Staten kunnen rijzen en aldus breuken en conflicten te voorkomen. Anderzijds moet getracht worden om, indien de oorlog is uitgebroken, de gevolgen er van te verzachten, zoowel voor de strijders als voor hen die indirect er door getroffen worden. Deze twee vraagstukken zijn soms beschouwd als niet kunnende samengaan. Toen, tijdens den Secessie-oorlog in de Vereenigde Staten, een hoogleeraar, dr Lieber, meen ik, een ontwerp-instructie had gemaakt voor commandanten van troepen die een vijandelijk gebied bezetten en voor de plaatselijke overheden in het bezette gebied, met het doel voor beiden de moeilijkheden en lasten van dien abnormalen toestand te verlichten, heb ik de meening hooren uitspreken, dat men absoluut ongelijk had, wanneer men trachtte de verschrikkingen van den oorlog te verzachten.

„Om de oorlogen van korter duur en zeldzaam te doen zijn" — zoo zeide men tot mij — „moeten de bevolkingen, die er bij betrokken zijn, al het drukkende er van gevoelen, opdat zij trachten zullen er zoo spoedig mogelijk een einde aan te maken, om niet weer te beginnen."

Deze meening, mijne heeren, lijkt mij absoluut onhoudbaar toe: de verschrikkingen van de worstelingen der oudheid en der middeleeuwsche oorlogen hebben noch den duur, noch de talrijkheid er van verminderd, terwijl de verzachtingen, in de tweede helft van de vorige eeuw aangebracht ten opzichte van de oorlogsregelen, het lot der gevangenen en gewonden, kortom die geheele reeks van menschlievende maatregelen welke een eere zijn van de eerste Vredesconferentie en welke aangevuld moeten worden door den arbeid van de heden te openen Conferentie, er geenszins toe hebben bijgedragen om de oorlogszucht te ontwikkelen. Zij hebben, integendeel, in de geheele beschaafde wereld een internationaal gevoel van behagelijkheid opgewekt en een vreedzame strooming teweeggebracht, welke wij bemerken in de betuigingen van sympathie, waarmede de openbare meening onzen arbeid reeds begroet en naar ik hoop, zal blijven vergezellen. Wij moeten derhalve in dit opzicht, den weg blijven bewandelen, door onze voorgangers van 1899 ingeslagen.

Wat het andere gedeelte onzer taak betreft, die welke betrekking heeft op de middelen om conflicten tusschen de Staten te voorkomen en te vermijden, zou het noodig schijnen te wijzen op de diensten welke de beschikkingen en besluiten, door de eerste Vredesconferentie genomen, reeds bewezen hebben aan de zaak van vrede en recht.

Men heeft de meening geuit, dat de geschillen als gevolg van op de eerste Haagsche Conferentie geregeld, in belangrijkheid niet overtroffen wat men noemen kon gevallen van internationaal vrederecht. Welnu, mijne heeren, de vrederechters bewijzen immers ook belangrijke diensten aan de orde en de openbare rust. Zij regelen vriendschappelijk de bijzondere twisten en dragen hierdoor bij tot handhaven van een kalme omgeving tusschen de personen, aldus verwijderende de kleine oorzaken van opwinding, die, wanwanneer ze zich opstapelen, vaak groote vijandschap in het leven roepen.

En zoo gaat het ook tusschen de volken. Door de kleine uitbarstingen in hun begin te voorkomen, wordt het terrein voor overeenstemming voorbereid, als wanneer grootere belangen blijken in het spel te zijn. De plechtige erkenning van het beginsel van de scheidsrechterlijke beslissing, heeft onder de verschillende Staten een geneigdheid verwekt om haar in te roepen voor de regeling van geschillen, waarvan de grenzen steeds uitgezet worden.

Op deze wijze zijn sedert 1899 drie-en-dertig arbitrage-verdragen tusschen de verschillende Staten gesloten. Maar er is meer; vier ernstige en ingewikkelde zaken, geschikt om toorn tusschen de Staten te verwekken, zijn voor het Hof van Arbitrage te 's Gravenhage gebracht en de Commissie van Onderzoek, ingesteld bij akte van 1899, had zich, zooals iedereen zich herinnert, bezig te houden met een uiterst ernstig geval, dat zonder de gelukkige tusschenkomst van dit college de meest gevaarlijke gevolgen had kunnen na zich sleepen.

Wij kunnen dus, mijne heeren, met eerbied opzien tegen de uitkomsten van de werkzaamheid onzer voorgangers te 's Gravenhage. Zij moeten ons dienen als aanmoediging om te volharden in het werk, dat zij hebben volbracht en haar tot verdere ontwikkeling te brengen. Alle vrienden der beschaving volgen met een sympathieke belangstelling de vorderingen der internationale instellingen, voortgekomen uit de eerste Vredesconferentie en een vrijgevig burger van de Vereenigde Staten heeft zelfs een fortuin ten geschenke gegeven om hier op te richten een prachtig paleis, waar deze lichamen hun vasten zetel kunnen hebben. Het is aan ons haar dit betoon van milddadigheid waardig te maken, hetgeen ook een middel zou zijn aan den heer Carnegie onze dankbaarheid te betuigen.

Intusschen, mijne heeren, laten wij niet te eerzuchtig zijn, laten wij niet vergeten, dat onze middelen tot handelen beperkt zijn; dat de volken levende wezens zijn, evenals de personen, die zij vormen; dat zij dezelfde hartstochten, dezelfde wenschen, dezelfde gebreken, dezelfde geestdriften hebben. Want evenals in het dagelijksche leven de rechterlijke organen, ondanks de strengheid der maatregelen, waarvan zij voorzien zijn, er niet in slagen de twisten, botsingen en gewelddadigheden, tusschen personen te beletten, evenzoo zal het zijn onder de volken, ofschoon de vooruitgang van de verzoening en de toenemende verachting der zeden zeker de gevallen ervan moeten verminderen. Vergeten wij vooral niet, mijne heeren, dat er een geheele reeks zaken bestaat, waarbij de eer, de waardigheid en de diepst ingrijpende belangen, zoowel voor de personen als voor de volken, betrokken zijn, en waarin, zoowel de een als de ander, welke er de gevolgen van zijn, er nooit toe willen komen een ander gezag te erkennen, dan dat van hun eigen oordeel en van hun persoonlijk gevoelen.

Maar laat dit ons niet ontmoedigen te droomen van het ideale van een algemeenen vrede en van broederschap der volkeren, welke ten slotte niet anders zijn dan natuurlijke en hoogere aspiratiën van de menschelijke ziel. Is niet de onmisbare voorwaarde voor allen voor-

---

de dame houdt vol, dat zij de daderes is.

— En ik wil er een eed op doen, dat die juffrouw gisterenavond haar kamer niet verlaten heeft. Ik ben de eenige schuldige. Wat zou ik er aan hebben, mij zelf te beschuldigen? Waarom de juffrouw zich beschuldigt, weet ik niet. Zij heeft geen enkele reden om zich voor mij op te offeren.

— Dat is volkomen juist, zei Sidonia koel, ik weet werkelijk niet, wat zijn opdringerigheid en onwaarheden moeten beduiden.

Magnus verbleekte bij deze woorden. Plotseling wendde hij zich tot den procureur-generaal en vroeg:

— Kan ik met de juffrouw een paar woorden alleen spreken? Wellicht is het dan mogelijk, haar te overreden haar zelfbeschuldiging in te trekken, want, ik zweer het nogmaals, zij is onschuldig.

De rechter van instructie sprak een een oogenblik met den procureurgeneraal, toen zei hij:

— Zoo'n onderhoud mag eigenlijk niet worden toegestaan, voor dit geval willen we een uitzondering maken. We zullen u vijf minuten met de dame alleen laten en zullen dan zien of gij beiden uw schuld blijft volhouden.

Beide mannen verlieten de zaal en Magnus bleef met de dame alleen.

Toen zij weer in de zaal terugkwamen, nam juffrouw Van Merkner het woord:

— De heer Magnus, zei zij, heeft mij bekend, dat hij voor mij een neiging gevoelt, waarvan ik tot nu toe onbewust was en waarop ik, ik durf het gerust bekennen, trotsch ben op dit oogenblik. Hij wil zich voor mij opofferen en de schuld in een opwelling van edelmoedigheid op zich nemen, hij zal u zelf nu wel verklaren, dat hij onschuldig is.

Magnus zweeg en keek somber voor zich, terwijl Sidonia zich naar haar cel liet terugvoeren, trotsch en met opgeheven hoofd.

— U kunt weggaan, voegde de rechter van instructie hem toe, maar ik zou u raden voortaan bij een gerechtelijk onderzoek de rechters niet meer op een dwaalspoor te brengen, want dat kon u wel eens duur te staan komen.

Toen hij zich verwijderd had, zei de rechter van instructie: — Ik heb de dame goed opgenomen, toen ze zooëven de zaal verliet; ik geloof zeker, dat zij de daderes niet is.

Eenige oogenblikken later meldde zich een persoon aan met betrekking tot deze zaak. Het was de inspecteur van de brandassurantie, waarbij het buiten van den heer Van Merkner verzekerd was.

Deze wierp een geheel ander licht op de zaak. Hij verklaarde, dat den avond voor den brand de heer Van Merkner bij hem aan huis, zijn kantoor was reeds gesloten, was gekomen om zijn assurantiegelden te betalen. Reeds dikwijls had hij hem er om gemaand, doch immer had Van Merkner het uitgesteld. Thans was hij gekomen en verzocht, hoewel de tijd daartoe verstreken was, dringend, dat de zaak in orde gebracht zou worden. Het kwam den inspecteur voor, dat hij zeer zenuwachtig en gejaagd was.

Na de verklaring van dezen getuige werd de heer Van Merkner aanstonds ontboden. Als een donderslag trof hem de mededeeling, dat hij als verdacht van de brandstichting gevangen genomen werd. Des avonds was dit feit algemeen in de stad bekend.

In den nacht, waarin de brand uitbrak, was Magnus op het landgoed geweest. Vanuit het vertrek, waar hij verbleef, kon hij op het venster van Sidonia zien. Hij had meermalen haar schaduw zich op het gordijn zien afteekenen en kon dus zeker weten, dat ze haar kamer niet verlaten had. Tegen middernacht was de heer Van Merkner thuisgekomen uit de stad. Magnus had het rijtuig hooren binnenrijden. Kort daarop zag hij iemand over de plaats gaan, in wien hij den heer Van Merkner meende te herkennen. Deze persoon begaf zich naar de schuur, waarin later de brand uitbrak, en keerde een poos later schuw en voorzichtig terug.

Toen hij hoorde, dat Sidonia zich beschuldigde, begreep, hij aanstonds alles. Ook zij had blijkbaar haar vader herkend en begrepen, dat hij den brand gesticht moest hebben; om haar vader te redden, had ze zichzelf aangeklaagd.

Toen hij de aanhouding van den heer Van Merkner vernam, was hij zeer ontdaan. Daar in zijn toestand van rusten geen sprake was, liep hij nog zeer laat op het afgebrande buiten rond.

Plotseling zag hij iemand over de plaats gaan, bij wiens aanblik hem de schrik om het hart sloeg. Het was namelijk niemand anders dan de heer Van Merkner.

Hoe kwam hij hier? Was hij het huis van bewaring ontvlucht? Magnus wilde zekerheid hebben; hij liep op hem toe en riep luide den naam van zijn meester. De persoon keerde zich om en hij stond tegenover Volkmar den onderbaas op het landgoed. Op eens werd het hem duidelijk, wie de ware brandstichter was. Een oogenblikkelijke opwelling volgend wierp hij zich op den onderbaas, smeet hem op den grond en riep: Schurk, brandstichter, jij hebt den brand gesticht!

Volkmar trachtte zich tegen den onverwachten aanval te verdedigen, maar van schrik was hij als verlamd. Op het geraas kwamen de bedienden toesnellen, die op bevel van Magnus den onderbaas vastgrepen; spoedig was hij naar de stad overgebracht, waar hij voor de rechters een volledige bekentenis aflegde. Hij had den brand gesticht, omdat hij wegens plichtsverzuim tegen de volgende maand ontslag had gekregen.

De heer Van Merkner en zijn dochter werden aanstonds uit de hechtenis ontslagen en binnen korten tijd was het buitengoed weer in orde gebracht.

Onder de personen, die de familie Van Merkner kwamen gelukwenschen met den gelukkigen afloop dezer voor hen zoo ernstige gebeurtenis, werd Alphons Magnus vergeefs gezocht. Den volgenden dag meldde hij zich bij den heer Van Merkner aan. Onder talrijke dankbetuigingen werd hij door vader en dochter ontvangen.

„Ik kwam eigenlijk," zei hij „om afscheid te nemen. Ik kan de betrekking van rentmeester niet langer waarnemen."

„Wat?"

„Ik weet het," onderbrak Sidonia, „Ik begrijp, waarom mijnheer Magnus wil weggaan. Hij zou wel blijven, als u hem een andere plaats bij ons gaf."

„Laat hij dan zeggen welke," zei haar vader.

„Die van schoonzoon," zei zijn dochter blozend.

Drie maanden later was de nieuwe betrekking door Magnus ingenomen.

uitgang het najagen van een ideaal waarheen men steeds streeft zonder het ooit te kunnen bereiken? Een tastbaar doel eenmaal bereikt, — noemt de geestdrift, terwijl voor het slagen van elke onderneming de voortdurende prikkel noodig is van het streven naar iets hoogers. Excelsior is het devies van den vooruitgang. Laten wij ons dus moedig aan het werk zetten, met ter verlichting van onzen weg, de schitterende ster van den Wereldvrede, welken wij nimmer zullen bereiken, maar die ons steeds den weg zal wijzen voor het welzijn der menschheid. Want wat wij, binnen de bescheiden grenzen van onze middelen kunnen doen voor de individuen door de lasten van den oorlog voor hen te verlichten en voor de Staten, door conflicten voor hen te vermijden, dat zullen even zoovele aanspraken zijn welke wij voor de Regeeringen welke wij vertegenwoordigen zullen verkregen hebben op de erkentelijkheid der menschheid."

CORRESPONDENTIE.

ARUBA.

24 di Juli.

Op de hoogte van San Fuego, niet ver van Miralamar gelegen, een dier plaatsen, waar men den Zondag doorbrengt in publieke danspartijen, hanengevechten, dobbelen, en brasserij, waartegen de politie geheel machteloos schijnt, heeft verleden Zondagnacht een vreeselijke misdaad plaats gehad. LUIS FARIZ, een getrouwd man, had met zijn vrouw dien dag bij zijn familie doorgebracht en wilde 's avonds in gezelschap van één zijner zoons naar huis terugkeeren. Toen zij voorbij een bekend huis kwamen, waar nog licht aan was, ging de zoon naar binnen om een borrel te koopen.

Een zekere NARCISO KOOLMAN kwam in beschonken toestand naar buiten, kreeg woorden met de vrouw van LUIS FARIZ en begon minder nette taal te spreken in het Surinaamsch neger-engelsch. Van woorden kwam het tot handtastelijkheden, waarop LUIS tot bescherming zijner vrouw NARCISO bij den arm trok. Deze wierp zich echter op LUIS sloeg hem voor den grond en bracht hem verschillende slagen toe. Toen de zoon op het gerucht naar buiten kwam, terwijl de vrouw naar den ezel liep waarvan zij afgestegen was, kon hij zijn vader niet meer redden. NARCISO KOOLMAN had hem doodgeslagen. De moordenaar moet hem met een grooten gladden steen meerdere slagen hebben toegebracht. Een der slagen was ingedrukt en de kakenbeenderen waren verbrijzeld. Na het plegen van deze misdaad is de dronkaard zich zelven aan het gerecht komen aangeven, waar hij bekende het slachtoffer te hebben doodgeslagen, doch ontkende het met een steen te hebben gedaan. Het corpus delicti bevindt zich echter in de handen van de Justitie.

Het parket heeft zich onmiddellijk op aanwijzing van den zoon des verslagenen naar de plaats des onheils begeven, getuigen gehoord en het lijk naar de Playa laten vervoeren, alwaar de dokter in tegenwoordigheid van den ambtenaar van het openbaar ministerie de gerechtelijke lijkschouwing gedaan heeft. Na dat onderzoek is het lijk op het R. K. kerkhof aan de Playa begraven.

Wij twijfelen geen oogenblik of de moordenaar zal zijn rechtvaardige straf niet ontgaan. (Hij zit hier reeds achter slot. RED. AMIGOE.)

Naar aanleiding van deze treurige misdaad veroorloven wij ons de vraag of op er geen enkele wijze paal en perk gesteld kan worden aan die verderfelijke spelen en dronkemanspartijen, die week in week uit, voornamelijk van Zaterdagnacht tot Maandagmorgen plaats hebben en ons Arubiaansche volk meer en meer demoraliseeren.

Er bestaat een wet, die verbiedt drank te verkoopen zonder patent. Nu is het hier een publiek geheim, dat in alle districten op legio plaatsen dagelijks, tegen deze wet in, drank tegen betaling verkrijgbaar is en toch hoort men nooit van een bekeuring ter oorzake van de overtreding dezer wet.

Het snappen van listige overtreders is moeilijk, maar met een weinig slim overleg zal dit van tijd tot tijd toch wel eens gelukken. Eerst wanneer de overtreders streng gestraft worden, zal, langzamerhand althans, de wet wel worden nageleefd.

Maar dan moet de politie ook krachtdadiger optreden.

Wat is het daarom jammer, dat de nieuwe districtmeester, die zich zou vestigen op Sta. Cruz, zoo lang op zich laat wachten. Onder onmiddellijk toezicht van een flinken, onafhankelijken districtmeester zou en goed stel politieagenten wonderen kunnen uitwerken. En er zal nog heel wat te werken vallen, voordat dit district een beetje op orde komt.

In de ontwerp-verordening over de zegelbelasting lezen wij: Art. 64 15°. Vergunningen tot het aanhouden van openbare danshuizen, geldende voor 24 uren TWEE GULDEN VIJFTIG CENT.

Voor twee gulden vijftig cent alzoo komt men hier het gouvernement de publieke danspartijen beschermen in plaats van een wet te maken om ieder publieke danspartij te verbieden. Voor Aruba is zoo een verbod noodzakelijk. Ieder publieke danspartij is hier onzedelijk en oorzaak van de grootste ongeregeldheden. Een zoodanig verbod zal ieder weldenkend burger dierbaar zijn. Dat het Gouvernement van de private danspartijen, een flink zegelrecht eischt, is billijk, maar ook dan zouden wij het gegeven verlof liefst niet voor volle 24 uren, maar voor hoogstens een uur of acht geldig zien verklaard. Zoo een wet zou voor de welvaart van ons eiland veel voordeeliger zijn, dan zooveel anderen, die praktisch onuitvoerbaar zullen blijken.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Welkom!

Hedenmorgen is met de „Prins Willem IV" in de Kolonie teruggekeerd de Hoogwelgeboren Vrouwe JKVR. DE JONG VAN BEEK EN DONKSTERN, echtgenoote van den HEG. Heer Gouverneur.

Wij verheugen er ons ten zeerste over, dat de zoo pijnlijke operatie niet noodig bleek, en hopen, dat de reis naar Nederland althans eenige verlichting moge gebracht hebben.

De Hoogwelgeboren Vrouwe ontvange onzen eerbiedigen welkomstgroet.

Kerkelijke Berichten.

De Zeereerw. Pastoor M. G. DAHLHAUS is, in gezelschap van een nieuwen Missionaris, P. LEO HEGELSOM, heden van zijn verlof teruggekeerd. Moge de nieuwe krachten ZEerw. nog lang bijblijven, opdat hij nog vele jaren in onze Missie kunne arbeiden.

Van ganscher harte zijn Pater DAHLHAUS en Pater HEGELSOM ons welkom!

* *
*

Ook aan den Weleerw. Heer D. QUERIDO een oprechten welkomstgroet!

Scheepvaart.

Gisterenmorgen zeilde rank en slank de *Amadeo*, een keurig gebouwde nieuwe schoener van ± 80 ton, toebehoorende aan den Heer A. LACLÉ van Aruba, voor het eerst onze haven uit. Hij ontplooide sierlijk al zijn blanke zeilen, voerde verschillende zwenkingen uit voor de haven, salueerde nogmaals de Vlag en zette koers naar Maracaibo, om geregeld een vaart tusschen Maracaibo en Curaçao te onderhouden, hoofdzakelijk tot het aanbrengen van hout. Een nog grootere schoener van ±200 ton staat op het oogenblik nog op de werf en zal binnenkort worden afgeleverd voor rekening van den Heer J. RAMMELMAN ELSEVIER, mede voor de vaart tusschen Curaçao en Maracaibo.

Deze vaart wordt met het jaar drukker en meer belangrijk. Vooral in het laatste half jaar was zij bizonder levendig. Moge dit nog lang zoo duren, zoo mogelijk nog toenemen.

De Gelderland.

Een echte, „pech"-boot. Al weer een ongeluk. Woensdag kwam dit oorlogsschip opnieuw even van Bonaire terug, om wederom een zwaar verwonde matroos naar 't hospitaal over te brengen. Bij het leggen van een boei is er een heel stuk ketting met anker en al verloren gegaan.

Hoedenindustrie.

Plotseling is er een sterke daling gekomen in de prijzen der gewone strooboeden. Oorzaak hiervan zijn telegrammen en brieven door de eerste kooplieden van Curaçao uit Londen, Hamburg, Parijs ontvangen, waarin verzocht werd het opkoopen der hoeden alhier te schorsen, daar er op die voorname markten in Europa geen verkoop was, zelfs geen navraag meer naar het artikel.

Niet ten onrechte kondigde onze geachte Collega *El Imparcial* dezen slag voor Curaçaosche industrie en handel aan, als een benauwende crisis, die ons angstig maakt voor de toekomst der hoedenvlechterij, zoo aardig anders reeds op dreef om *de* volksindustrie van Curaçao te worden.

Al te zeer, meenen wij, mogen wij ons echter niet laten beangstigen. De achteruitgang, de tijdelijke stilstand zelfs dezer huisnijverheid zal zeker zwaar vallen op menig huisgezin, waar vroeger door het hoedenvlechten een betrekkelijke welstand begon te heerschen.

Maar het wil ons voorkomen, dat men toch een zeer redelijke verklaring kan aangeven voor deze voorbijgaande daling. Volgens de couranten is het in Noord-westelijk Europa nog alles behalve zomer; 't is overal druilerig, kil, nattig weer. Zomerhoeden zullen dus nog weinig gedragen worden. De badplaatsen nog weinig worden bezocht. Een paar flinke zomersche dagen, echter, zooals op het oogenblik in New-York, waar het bijna van de hitte niet uit te houden was, en de „Curaçaosche strooboeden" zijn er weder boven.

Spoedig hopen wij, dat onze Collega *El Imparcial* ons weer kan mededeelen van den Handel bericht ontvangen te hebben, dat het artikel weer vlot van de hand gaat.

Intusschen kunnen onze strooivlechtsters zich toeleggen op het fijnere afwerken harer hoeden. De fijne hoeden maken nog altijd goeden prijs.

Koninginnedag.

De verjaardag van H. M. de Koningin-Moeder zal Vrijdag a. s. op gebruikelijke wijze worden gevierd. Opmerking verdient, dat de parade ditmaal gehouden zal worden op „de Ruyterkade", en de kapel van de *Scherpschutters* des avonds van half zeven tot half acht een concert zal geven in de kiosk aan den Waterkant van de Overzijde.

St. Jozefs-gezellen.

Wat ons nog nooit overkomen was, moest thans gebeuren. De St. Jozefs-gezellen hebben reeds tweemaal een uitvoering gegeven, zonder dat wij er bij tegenwoordig konden zijn. Een hardnekkige verkoudheid belette ons van de vriendelijke uitnoodiging tot bijwoning der opvoering van het groote Drama „Columbus in ketenen" gebruik te maken.

Zeer tot onze spijt!

Maar, 't schijnt toch ook zonder ons wel te gaan. Er is maar een roep over het mooie spel, de sierlijke costumes en het keurig decoratief. Beide avonden was de zaal stampvol. Alles liep geregeld en vlug van stapel onder herhaald applaus. Voor den Directeur, Pater P. Boiesz, en zijn wakkere gezellen, ten minste een kleine voldoening, welke zij ten volle verdiend hebben.

Moge Maandagavond de toeloop wederom even groot blijven als de twee vorige avonden en zelfs nog een nieuwe uitvoering noodzakelijk blijken.

Om het kampioenschap.

Volgens *El Constitucional* van 13 Juli ll. heeft de schaakclub „Cataluña" na hevigen kamp de medaille van het kampioenschap in Venezuela uitgereikt aan den Heer Carlos Perret Gentil.

Emigratie.

Met den Amerikaanschen steamer zijn 2 Juli weer 17 personen van St. Martin naar Amerika vertrokken.

De St. Martijnsche werklieden, die verleden jaar naar Suriname gegaan, keeren allen ziek terug.

Katoenteelt.

Twee grondeigenaren op St. Eustatius hebben voorschot van 't Gouvernement gekregen en zijn nu bezig hun gronden te bewerken en in te richten tot katoenvelden.

NEDERLAND.

Eerste Kamer.

Blijkens bij de Eerste Kamer ingekomen bericht heeft de heer Van Berckel bedankt als lid van dat college

De heer Van Berckel had zitting voor Gelderland, behoorde tot de rechterzijde, en was in 1910 aan de beurt van aftreding.

Mr. A. H. M. Van Berckel heeft ontslag genomen als lid van de Eerste Kamer, omdat zijn gezondheidstoestand hem niet veroorlooft de plichten als zoodanig naar behooren waar te nemen tegelijk met die zijner betrekking als kantonrechter van Nijmegen.

Het spijt ons ten zeerste, dat Mr. van Berckel, na de zware ongesteldheid, nu twee jaar geleden, zijn gezondheidstoestand niet voldoende zag verbeteren om het lidmaatschap der Eerste Kamer te kunnen blijven waarnemen. Wij verliezen daardoor een goed vriend in de Eerste Kamer en een krachtigen beschermer. Dankbaar zijn wij Z.E.G.A. voor de bereidwilligheid, waarmede hij ons steeds ten dienste stond en ons hielp zooveel het in zijn vermogen lag.

De Katholieken van Curaçao zullen zijn naam immer met eerbied blijven noemen.

Advertentien.

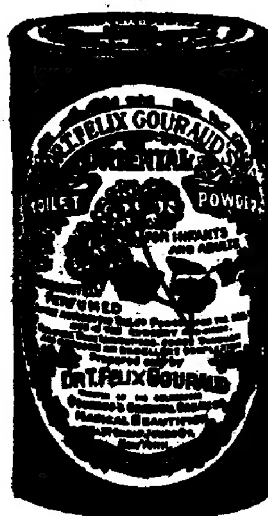

Drukker:
ALFREDO F SINTIAGO